

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopvs Proprivs ad Ordines conferendo quis dicatur? Allegatio IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

- 34 Senator, aut alter quivis offic. perpetuus alicuius Principis, domicilium acquirit in eo loco in quo senatoriam exercet dignitatem, & ab illius Episcopo potest ordinari, & per consequens eius filius.
- 34 Relegatus domicilium retinet in eo loco unde trahit originem, & in eo in quem relegatus est.
- 35 L. filij liberorum §. relegatus, & l. eius qui mammissus §. i. ff. ad municip.
- 36 Libertus si promoveri petat, ab illo Praefule erit assumendus ad Ordines, qui est superior eius loci unde patronus trahit originem.
- 37 Expositi ab eo sunt ordinandi Antistite, qui eius est loci ordinarius in quo expositi sunt, quia illius effecti sunt eius.
- 38 Domicilium contrahi potest in pluribus locis, & ab uno Episcoporum ordinari.
- 39 Domicilia quando non sunt aequae principaliter, semper inspicendum est principalis.
- 40 Propositum alio migrandi, & non redeundi praesumitur ex eo quod quis recedit ab aliquo loco cum suppellectilibus vel familia sua.
- 41 Episcopus consensus non requiritur in domicilio mutando, tenetur tamen mutandus si ordinari velit portare testimonium circa probationem qualitatibus, mores & sufficientiam ab Episcopo loci unde digressus fuit.
- 42 Episcopo diocesis subiectus quis efficitur quoad Ordines suscipiendos, in qua beneficium habet.
- 43 Clericus habet domicilium, & est eius alius diocesis in qua situm est eius beneficium, dum illud possidet.
- 44 Ratione beneficij etiam tenuis, efficitur beneficiatus subditus illius Episcopo, in cuius episcop. illud existat.
- 45 Beneficium etiam tenue possidens gaudet privilegio clericali.
- 46 Ratione beneficij requirentis residentiam acquirit beneficiatus domicilium in loco ubi possidet.
- 47 Domicilium contrahitur, quoad Ordines suscipiendos, in loco beneficij, etiam si residentiam non requirat.
- 48 Praetimonium possidens inibi domicilium habere dicitur, & ab Episcopo loci, ubi est situm praetimonium, ordinari potest.
- 49 Praetimonium inter ecclesiastica beneficia commemorantur.
- 50 Beneficium habens in commendam, maxime perpetuam, potest ordinari ab Episcopo loci, ubi situm est.
- 51 Beneficia plura habens in diversis diocesis, ab uno quoquo illarum Antistite promoveri potest.
- 52 Episcopus in cuius diocesi est beneficium potest ordinare, vel dare litteras dimissorias, etiam si beneficium quoad provisionem subiectum esset alteri Episcopo.
- 53 Ratione beneficij cuius dioc. unius alteri diocesis efficitur quis subditus Episcopi, ubi extaret beneficium principale.
- 54 Episcopus ratione beneficij sibi subditos non solum potest ordinare, sed etiam dispensare cum illis in interstitiis, & etiam in illegimitate ad minor. Ord.
- 55 Collationis, seu tituli beneficij ratione non efficitur quis subditus Episcopi, non habita illius possessione.
- 56 Pensionis causa nullus subiecitur Praefuli, ut ab eo promoveatur.
- 57 Beneficium obtentum in fraudem notat quoad susceptionem Ordinum.
- 58 Religiosi verantur Ordines suscipere ab alio Antistite, quam ab Episcopo illius loci, cui & superiori regulari deputati fuerunt.
- 59 Religiosi a propriis regularibus superioribus dimissorias ebrientes, ordinari debent ab ordinario loci, in quo situm est monasterium.

tum est monasterium.

60 Patres Societatis Iesu à quocumque Antistite Catholico ordinari possunt.

61 Regulares non possunt hodie ab Episcopis ordinari, etiam in suis domibus sine licentia diacesanorum, in quorum districtu eorum monasteria sita sunt.

62 Iura loquentia de ingredientibus monasteria, intelliguntur cum effectu, & sequuntur scilicet professione.

63 Novitius infra annum probatur ordinari potest ab Episcopo, in cuius dioc. moratur, quamvis alibi natus sit.

64 Episcopus faciens Ordines in aliqua diocesi de licentia diocesani, ordinare potest, non solum personas eidem Ordinario subiectas, verum etiam clericos, & Fratres aliarum diocesum legitimas licentias atque dimissorias habentes.

65 Fratres sacri Ordinis sancti Iohannis Hierosolymitani à quocumque Catholico Antistite, sub Rom. sedis obedientia constituto, sacros Ordines etiam extra tempora, tribus diebus festiuis, & in quibusvis tam secularium, quam Regularium Ecclesiis, absque alicuius licentia, suscipere possunt.

EPISCOPVS PROPRIVS ad Ordines conferendos quis dicatur?

ALLEGATIO IV.

- 1 Tripliciter quis efficitur subditus & diacesanus Episcopi, ratione scilicet originis, ratione domicilij & ratione beneficij cap. cum nullus de tempor. ordinat. lib. 6. Fr. Emman. quaest. Regul. com. 1. q. 18. art. 4. Paul. Comit. respons. moral. lib. 6. q. 46. Fernar. de sacram. Ordinis cap. 5. num. 6. praxis nova Episcop. p. 1. cap. 1. a num. 8. pag. 27. Henric. in sum. lib. 10. cap. 24. num. 1. Quaranta in summa bullarj verbo Ordo. Leon. Lessi. de iustia lib. 2. cap. 44. dub. 19. num. 92. Aloys. Ricc. in praxi fori eccl. decis. 298. in 1. edit. & resol. 257. in 1. edit. Campanili in diversorio iuris Canonici rub. 9. cap. 8. cum seqq. Bonacina de sacramentis diffus. 8. quaest. onic. puncto 4. à numero 8.
- 2 Episcopus originis est Episcopus loci in cuius diocesi natus est is, qui ordinandus est. glos. in cap. de usuris lib. 6. verbo alienigenas. qui ex vico ff. ad municip. Iohan. And. in d. cap. cum nullus num. 3. Henric. d. l. 10. cap. 22. §. 1. Campanili d. cap. 8. num. 9. praxis nova Episcop. d. cap. 1. num. 9. Bonacina d. puncto 4. num. 13. P. Golip. de potest. Episc. cap. 26. §. 1. num. 3.
- 3 Originarius enim seu oriundus dicitur à sua propria origine, ut probant text. in l. 4. C. de incolis li. 10. & l. i. ff. ad municip. Boer. decis. 272. Ioseph. Ludou. Perns. decis. 3. n. 15. Aloys. Ricc. d. resol. 257. num. 2. Vbi etiam quis baptizatus est inde trahere originem dicitur, & per librum baptismi probari potest origo, Rebuff. in tract. de pacificis pessel. m. 217. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 9. §. 1. a num. 105.
- 4 Origo etiam patris inspicitur ad Ordines suscipiendos, ita ut quis ratione paternae originis poterit Ordines suscipere ab Episcopo loci, in quo eius pater natus est, ita praxis episcop. part. secunda verbo dimissoria pag. 40. Paul. Comit. d. lib. 6. q. 45. glos. in d. cap. cum nullus verbo alienigenas. Bonacina d. puncto 4. num. 13. P. Golim. d. cap. 26. §. 1. num. 4. Gutier. de matrim. cap. 63. numer. 29. Campanili d. cap. 8. num. 9. Aloys. Ricc. d. resol. 257. num. 4. Prosper. de Augustino ad Quarantam in summa bullarj verbo Ordo vers. quoad tertium. Nau. cons. 19. incip. N. filius sum. de tempore ordinat.

9. Ius enim ciuile indicat locum originis eum eſſe, in quo eius pater natus eſt ex l. *aſſumptio*, §. 1. ff. ad municip. c. l. ſi ut proponis C. de incolis lib. 10. *Alciat. in l. 147. numer. 4. ff. de verbor. ſignif. Petr. Gregor. in tract. de uſuris lib. 3. cap. 1. numer. 15. Campanus dict. capit. 8. numer. 8.*

6. Et oriundus dicitur à natiuitate propria, vel paterna *1af. in l. huiusmodi §. legatum numer. 18. ff. de legatis 1. Mandos. ad regul. Cancell. reg. 16. quaſt. 40. Joſeph. Gonzal. Flores vari. cap. 36. numer. 3. Joſeph. de ſeſſe Aragonie decif. 30. lexicon iuris verbo oriundus, Schard. eod. verbo, Garcia Toletan in lucerna rubricarum trium liberorum Codicis ſuper dict. rub. de incolis lib. 10. numer. 2.*

7. Imò vt qui dicatur originarius non ſolum requiritur, vt ſit natus in loco: ſed quod parentes ibi domicilium contraxerint; Doctores in cap. *Redulphus de reſcript. Rot. Roman. in nouis decif. 327. numer. 3. part. 1.*

8. Ex quibus infero ſubreptitias non eſſe litteras Apoſtolicas diſpenſationis, vel beneficii in quibus diceret quis ſe oriundum ex ciuitate Neapolitana, cum re vera eſſet oriundus ex ciuitate Vrbeueteri, ſi eius pater in dict. ciuitate Nepolit. natus ſit, ita reſolutum aſſerit *Marius Anton. variarum reſolur. lib. 1. reſolur. ultim. caſu 33. quamuis Nicol. Garzia de benef. par. 7. cap. 9. numer. 25. aſſerit verbum, oriundus, ex ſtylo accipi pro orto, nam de tali ſtylo non conſtat, nec de eo teſtatur Mandos. dict. quaſt. 4. numer. 3. quem ad hoc reſert.*

9. Hinc etiam ſequitur ſubreptitias non cenſeri Apoſtolicas litteras, ſi aliquis dicat ſe eſſe de tali loco, cum in illo non fuiſſet natus, ſed tantum eius parens: quia etiam ſi dictio, de, naturalitatem ſeu originem importet, vt probat text. in l. 1. ff. ad munic. ſurd. decif. 129. num. 15.

10. Sub nomine, origo, non tantum intelligitur propria, ſed etiam paterna, vt dictum eſt: ita etiam dicerem quando addita fuerit dictio, ex, quæ etiam ſi naturalitatem exigit, nec ſit ciuili contenta: vt poſt multos probat *Cald. Pereira de poteſt. eligendi c. 13. n. 21.*

11. Verificantur enim huiusmodi dictiones data in illo loco origine paterna, non tamen ad illarum verificationem ſufficit habere ibi beneficium, ſeu domicilium, etiam ſi illud habitū ſit per decem annos, & ultra, illa enim habitatio ſolum facit incolam, ſeu domiciliarium, non tamen ortum ſeu oriundum, l. 1. cum ſeqq. C. de municipalib. l. 2. C. de incolis lib. 10. *Gregor. Lopez l. 2. ver. Maguer. verſ. aduerte tamē, tit. 24. part. 4.*

12. Quamuis ex origine patris filius dicatur oriundus ſeu originarius illius loci, in quo pater natus eſt, vt ſupra dictum eſt, ſuccedatque in honoribus & muneribus tam perſonalibus quam realibus, non modo in temporalibus, verum etiam in ſpiritualibus, quemadmodum notant *Boer. decif. 13. num. 13. & 15. Gutier. conſ. 7. numer. 1.*

13. Tamen ex origine aui non dicitur nepos originarius illius loci, in quo auus natus eſt ad Ordines ſuſcipiendos: ita *Con. de ſponſalib. p. 2. c. 7. §. 1. n. 15. quæ reſert, & ſequitur Aloſ. Rec. d. reſol. 257. num. 5. vgolim. dict. cap. 26. §. 1. poſt. num. 4. verſ. excipitur: vbi in verſ. 3. agendo de libertinis, ſeu libertis, dicit illos poſſe Ordines ſuſcipere non ſolum ab Episc. ſua originis, ſed dominorum; nam illorum originem ſequuntur & non patris, vt probat text. in dict. l. aſſumptio in fine iuncta l. ſequenti ff. ad municip.*

14. Cum filius originem patris, & non matris ſequatur, vt probat text. in l. 3. C. de municipal. & origi-

narius lib. 10. cum late traditis per *Richard. de nobilitate communicatiua num. 9. cum ſequentibus.*

15. Non poterit ordinandus apud Episcopum originis ſua matris Ordines accipere, niſi pater ſit naturalis, quia tunc non eius origo inſpicitur, ſed matris, quoad illegitimum l. 1. in fine ff. de municip. c. l. eius qui, ſi eodem: ſic etiam dicendum de vulgo quaſito, talis enim matrem ſequitur l. cum legitime ff. de ſtatu hominum.

16. Ita etiam quando deſt patris domicilium, maternum eſt ſequendum, iuxta reſoluta per *Gonz. d. §. 1. a num. 14. praxim nouam Episcopalem dict. cap. 1. num. 16. verſ. ratione.*

17. Expoſitus tamen cuius parentes ignorantur nō ſolum iudicabitur muniſceps, & cuius loci, in quo natus eſt, ſed etiam loci in quo eſt expoſitus *Steph. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 75. num. 12.*

18. Qui vero fortuito natus eſt aliquo in loco, quæ mater pertranſibat, aut illuc non animo permanendi iuerit: aut pater ad matrem acceſſerat abſque animo ibi permanendi, & interim filium peperciſſet, quem poſtea alique eo quod contraheret domicilium eius parens cum tota familia extraxerat ad locum vnde digreſſus fuerat, talis filius non diceretur cuius illius loci, in quo ſic per. tranſennam natus fuit, neque ratione originis ſequeretur forum dicti loci, ita *Panor. in cap. Redolphus num. 9. vbi Felim. num. 13. de reſcriptis. Gutier. d. conſil. 7. nu. 7. Cenall. communi contra commun. quaſt. 458. num. 17. & ita originem ſequitur filius patris, non enim inſpicitur quod per acciſens eſt, ſed quod per ſe, iuxta vulgata iura, reſoluit *vgolim. dict. §. 1. numer. 5. vbi etiam aſſerit originem habere filium in domicilio patris, ſi in mari natus ſit.**

19. Hic igitur filius non ab illius ciuitatis Antiſtite, vbi ſic per tranſennam natus fuit, promoueri poteſt, nec ab alio de ipſius licentia: vt tenent *Nauar. conſil. 31. de temporibus ordin. Henric. in ſum. lib. 10. cap. 22. §. 1. Campanil. dict. cap. 8. num. 10. alia vero ad hanc materiam ſpectantia videbis apud Maſcard. de probationibus conſul. 1141. num. 5. cum ſequentibus. Rebuff. de priuilegiis ſchol. prin. 75. in fine. Stephan. Gratian. dict. cap. 75. Cenall. d. 9. 458. Cald. Pereira in reſponſo pro Ioanne Taſſo num. 13. Barboſa in l. heres abſens, §. proinde in art. de ſoro ratione originis, numer. 9. cum ſeqq. ff. de indic.*

20. Domicilium originis eſt immutabile ex text. in l. aſſumptio ff. ad municipalem, *Nauar. comment. 2. de regularibus num. 34. Sanchez de matrim. lib. 3. diſput. 23. num. 4. nunquam enim cenſetur mutatum ex Maſcard. de probat. conſul. 534. nec illi poteſt renuntiari, vt per Bernard. Grac. e. ad practic. Camer. e. imperialis lib. 2. cap. 36. numer. 2. Stephan. Gratian. d. cap. 75. numer. 10.*

21. At quid de profeſſis in aliqua religione à qua eiecti ob delicta fuerunt, Ordine, & habitu exuti? Dicendum eſt ab Episcopo ſua originis eſſe ordinandos, dummodo habiles ſint, ita tenent *Nau. conſ. 84. de regularibus. vgolim. dict. §. 1. num. 6. Aloſ. Ricc. dict. reſolur. 257. num. 4. in fine.*

22. Deinde ſecundo modo efficitur quis ſubditus & diocelanus Episcopi ratione ſcilicet domicilij. Quod quidem contrahitur ſi quis tranſferat ſe ad habitandum in aliquo loco, & declarat expreſſe ſe habere animi inibi contrahendi domicilium.

23. Eſt enim habitatio animi deſtinatione perpetua, in qua quis rerum ſuarum magnam ſummam conſtituit *Licines C. de incolis lib. 10. cap. cum nullus, vbi gloſ. verbo domicilium de temp. ordinat. lib. 6. Rebuff. tom. 3. ad leges Gallie in tract. de domicij elect. in preſ. num. 9.*

Menoch.

Menoch. de arbitr. casu 86. à nu. 6. & lib. 6. de presump. quæst. 42. num. 2. Cenal. commun. cont. comm. g. 504. à nu. mtr. 54. Deci. tract. crim. lib. 4. cap. 16. num. 8. Mascar. de prob. concl. 535. num. 13. P. Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 23. à princip. Steph. Gratian. discept. forens. cap. 181. numer. 10. cum sequentibus. D. Didac. de Brito in consil. in causa maioratus Regie Coronæ quæst. 3. à num. 1. D. Mart. in votis nouissimarum decisionum voto 5. Farin. fragment. crimin. part. 1. littera D. num. 208. Gutier. in tract. de gabellis quæst. 114. numer. 7.

24 Et in eo differunt domicilium, & habitatio; quia domicilium est locus originis, vel perpetuæ habitationis: habitatio vero est commoratio in loco per accidens & animo alio se transferendi ex *Menoch. consil. 229. numer. 33.*

25 Quando enim quis habet animum recedendi licet stet per mille annos non contrahit domicilium *Ioseph. Lud. Pernus de decis. 76. numer. 1. cum sequentibus. Menoch. de arbitr. casu 86. numer. 7.*

26 Ex quibus quoad nostrum propositum sequitur illum qui non longo tempore degit in aliquo loco, dum tamen habuerit animum perpetuo in eo permanendi posse ab illius Antistite, aut eius accedente consensu, ab alio ordinari: ita *Nauar. consil. 10. in antiq. & consil. 2. in nouis de temporibus ordinat. Alosy. Ricci. in praxi forensi resolut. 263. Bonacina dict. puncto 4. numer. 4. cum sequentibus. Regin. dict. cap. 26. §. 2. Campan. dict. cap. 8. numer. 18.*

27 Qui in Vrbe, siue alibi per decem annos reledit potest ibi à Vicario Sanctissimi ordinari, vt testatur decisum *Armenar. in addit. ad recopil. legum Nauaræ lib. 1. titul. 18. l. 7. numer. 49. Breuiori tempore domicilium contrahere intendens animum ibi perpetuo manendi suamque voluntatem verbo, vel facto declarare debet ex Bald. consil. 393. incipiente, punctus talis num. 2. lib. 1. atque ideo si ultra verba emit illic domum, aut aliam possessionem, vel eam conduxerit, vt per *Rotam Rom. decis. 150. incip. Domini dixerunt num. 8. part. 2. Pross. de Augustino in addit. ad Steph. Quarantam in summa bullar. verbo Ordo vers. circa tertium. Regin. dict. §. 2. num. 2. Campan. dict. num. 18. & hoc intelligitur cum quis in locum aliquam maiorem partem bonorum transfert, & ibi contrahit, dies festos celebrat: aliter enim sola emptio domus, vel alicuius partis bonorum domicilium non facit, cap. dilectus de rescriptis. cap. si Episcopus de parochiis, dict. cap. cum nullus: ita praxi noua episcop. dict. cap. 1. num. 9. vers. vel sus, Alosy. Ricci. dict. resolut. 263. num. 2.**

28 Quod si dubitetur de animo, quem nuscant verbis insinuauit, ad coniecturas recurrendum est, at primum, si assidua probetur habitatio in aliquo loco non minori tempore decennij, vt tenent *D. D. per tex. ibi in l. 2. C. de incol. lib. 10. resoluunt Mascard. de probat. conclus. 534. num. 7. praxi noua episcop. vbi proxime. Alosy. Ricci. dict. loco, Bonacina dict. puncto 4. num. 12. Campan. dict. num. 18. vers. quod si, Menoch. de arbitr. casu 86. num. 13.*

29 Vbi resoluit quod quando sumus in dubio ex cursu decem annorum, dummodo sint continui, præsumitur quod ille noluerit recedere, nisi adit aliquod indicium illum non habere animum permanendi ibidem; quod accidit in Scholarib. & Castellanis, qui semper cogitant de redeundo ad patriam; ita *Steph. Gratian. discept. forens. cap. 181. numer. 4. & 5. Farinac. fragment. criminal. part. 1. littera D. num. 215. & 212. praxi noua episcop. vbi proxime, Ignat. del Villar in sinea responsorum lib. 1. resp. 7. part. 5. numer. 21.*

vbi num. 24. idem dicit de famulo, qui ad tempus domino seruit; quamuis credant scholarem decennio aut longiori tempore ciuitatem habitantem studij causa inibi acquisiuisse domicilium propter hoc temporis spatium 10 ann. *And. in cap. quod clericis poss. numer. 4. vbi Aretin. num. 7. de foro comp. Bart. in l. lex Cornelia §. si tamen numer. 1. ff. de in iur. Menoch. dict. casu 86. sub num. 22.*

31 Quos quidem Doctores intelligerem, quando huiusmodi scholaris studio finito, decennali tempore, & maiori commoratus sit, ex quo deduci possit magis habere animum domicilium contrahendi, quam studendi. Animum autem recedendi à ciuitate non habet ille, qui in ea relinquit filios, ex *Tirac. in l. si unquam in princip. Cod. de reuocat. donat. vbi etiam resoluit, quod si ex statuto absentes non potantur priuilegiis Ciuitatis, satis est patrem esse in ciuitate, vt filius absens priuilegiis potatur.*

32 Baro an possit assumi ad Ordines ab eo Præfule in cuius diocesi habet feudum? & posse resoluit *Campan. dict. cap. 8. num. 20. vbi etiam intelligit adhuc si in feudo non habet Baro, alibique retineat domicilium.*

33 Sic etiam filij horum Baronum adipiscuntur domicilium in eodem loco, in quo genitor propter dictum feudum contraxit, argumento text. in dict. l. assumptio §. filius, & in l. libertus §. patris domicilium ff. ad municip. nam vt originarius quis dicatur, non solum requiritur, vt sit natus in loco, sed quod parentes etiam domicilium ibi contraxerint. *Rota Rom. in nouis decis. 327. numer. 3. part. 1. Marius Anton. variar. resolut. lib. 1. resolut. final. casu 33. in fine, quibus fundamentis hanc partem sequitur Campan. dict. cap. 8. numer. 21. quamuis ipse in inuestiganda huius questionis veritate diu moratur esse asserat.*

34 Senator etiam aut aliter quiuis officialis, perpetuus tamen alicuius Principis, quamuis eius loci in quo senatoriam exercet dignitatem minime sit ciuis ex text. in l. ciues C. de incol. lib. 10. domicilium tamen illic acquirere tenet *Anna filius, rescribens votum paternum in obseruatione 7. incip. placuit, per tex. in l. senatores eodem titul. de incol. & per consequens ordinari potest ab Episcopo loci, in quo huiusmodi domicilium contraxit, vt resoluit Campan. dict. cap. 8. num. 22. & num. 23. aduertens ad illorum filios hoc extendi.*

35 Relegatus retinet domicilium in eo loco vbi habitat relegationis causa, ex text. quæ ad hoc clarum suspicor in l. filij liberorum §. relegatus ff. ad municip. cuius verba sunt. (Relegatus in eo loco in quem relegatus est interim necessarium domicilium habet) ad quod dicendum impellor dict. illa. interim, verboq; illo necessarium, nam quamuis post quasitum domicilium mutari possit, attamen dum queritur & retinetur abesse debet animus ab eo discedendi, & ideo destinatus animus illicque permanendi adesse dicitur, prout requiritur ad querendum domicilium, vt supra dicitur. Non tamen obliuiscor *Vipiani* auctoritatem in l. eius qui manumissus §. final. ff. ad municip. qua probatur relegatum domicilium retinere eo loci, vnde arcetur habere, vbi *glos. vltima*, exponendo illa verba, vnde arcetur, dicit, id est, in quo: sed huiusmodi *Vipiani* responsio nullam affert contrarietatem cum *Paulo* Iurisconsulto in dicto §. relegatus; reiecta enim *glosæ* distinctione dicentis in perpetuo relegato planum esse quod in dict. §. relegatum asserit *Paulus* Iurisconsultus.

alias non ita, quaſi inſinuet tunc procedere *ſpiani* dictum; tenendum igitur eſt reſegatum domicilium habere eo loci unde arceatur, ſcilicet ab eo unde trahit originem, & in eo loco in quem reſegatus eſt, excluſa denique intelligentia de exulato in perpetuum, propter dictionem, *interim*, de qua in dict. §. *reſegatus*, de quo tamen vide *Petr. Gregor. in tract. de beneficiis cap. 36. numer. 20. Campanill. dict. cap. 8. numer. 25.* licet ſuperfluum hanc quaſtionem putem, cum reſegatum ordinari non poſſe certum ſit, tanquam ſubiectum poenæ, quoad filios tamen non dubitatur, niſi aliud Canonicum obſtet impedimentum.

36 Libertus inſuper ſi promoueri petat in illis caſibus quibus, poſſeſt, ab illo Praſule erit aſſumendus ad Ordines, qui eſt ſuperior eius loci, unde trahit originem patronus; quia eius loci eſt ipſe libertus municeps, non ubi patronus habet domicilium, ita *Campanill. dict. cap. 8. numer. 24.*

37 Vbi etiam aſſerit expoſitos ab eo poſſe ordinari Antiftite, qui eius eſt loci ordinarius in quo expoſiti ſunt, cum parentes ignorentur, quia illius ſine dubitate effecti ſunt ciues ex *Bart. in l. 1. numer. 21. ff. ad municip. Hyppol. in l. infans numer. 10. ff. ad legem Cornel. de Siccac. Mandos. in tract. de minori etate cap. 1. numer. 34. Steph. Gratian. dict. cap. 75. numer. 12.*

38 In pluribus locis domicilium habere quis poſſeſt cap. 2. de ſepulch. gloſ. verbo *domicilium*, in cap. penult. de temp. ordin. libr. 6. & ita apud Episcopum vnus ex illis locis poterit ordinandus Ordines ſuſcipere, vt videtur inſinuare *ſchol. in dict. capit. 26. §. 2. numer. 3.*

39 Quando vero huiusmodi domicilia non ſunt æque principaliter contracta, & illis ſcilicet circumſtantis, quæ requiruntur ad illud contrahendum, vt infra dicemus, agendo de proprio contrahentium parochia, principalis ſemper inſpiciendum eſt & *Mench. conſil. 398. numer. 23. Joſeph. Ludovic. Peruſin. decif. 85. numer. 5.* nec illo priuatur ſi iuſta ex cauſa ad alias migratſet ciuitates, & prouincias, propoſitum tamen habuerit redeundi, vt tenent *Rom. conſil. 264. numer. 3. Campanill. dict. cap. 8. numer. 18. verſ. cum itaque.*

40 Propoſitum vero alio migrandi, & non redeundi præſumitur ex eo quod quis recedit ab aliquo loco cum ſuppelleſtili ex *Mafcard. concl. 99. numer. 6.* vel familia ſua *Farinac. fragment. crimin. part. 1. litt. D. numer. 214.*

41 Nullus tamen ratione domicilij ordinari poſſeſt, niſi prius conſulto priore Epifcopo, cum locum ſuum primum illo inconſulto deſerere non poſſit, *Concil. Trident. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 16. praxis epifcop. part. 1. verbo dimiſſoria §. 1. altera praxis noua dict. cap. 1. numer. 10. verſ. ampliatur 2.* Sed in hoc omnino falluntur, nec prædictum *Trid.* decretum, quod referunt, ſuam probat intentionem, verius enim eſt non requiri Epifcopi licentiam in domicilio mutando, vt habetur in cap. fin. vbi notat *Abb. num. 1. de paroch. & tenent ſchol. in d. cap. 26. §. 2. numer. 2. Campanill. d. cap. 8. numer. 25.* tenetur tamen portare veritatis testimoniū circa mores, ſufficientiā, ac natalia, niſi à teneris annis domicilium fuerit tranſlatum, & illic habitatio continuata, vſque ad tempus promotionis, in quo poſſeſt tunc ſeruari quod diſponit *Concil. Trid. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 5.* circa diligentias ordinandorum præmittendas.

42 Tertiò habito reſpectu ad Ordines ſuſcipiendos, quis ſubiectus eſt Epifcopo diœceſis, in qua be-

neficiū ipſe habet, & poſſeſt ab illo ordinari, ſeu ab alio de eius licentia, quamuis alias ei alio modo ſubditus non ſit, probat text. in cap. cum nullus de tempor. ordinat. libr. 6. tenent praxis noua epifcop. part. 1. cap. 2. numer. 10. verſ. ratione beneficij *Mari. Antonin. var. lib. 1. reſolut. fin. caſu 28. Campanill. in diuerſorio iuris Canon. rub. 9. cap. 8. numer. 11. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra libr. 1. titul. 18. l. 7. in declar. num. 61. Aloyſ. Ricci. in praxi fori eccleſiaſt. reſolut. 258. in 2. edit. ſchol. de poteſtate Epifcopi cap. 26. §. 3. Nicol. Garcia de beneficij part. 2. cap. 4. a numer. 1. Bonacina de Sacramentis diſput. 8. quaſt. unic. puncto 4. numer. 14.*

43 Clericus enim habet domicilium & eſt ciuis illius diœceſis, in qua ſitum eſt eius beneficiū, dum illud poſſidet, *Bart. in l. heres abſens §. prouide num. 5. ff. de iudic. & in l. 1. numer. 13. ff. ad municip. Prælat. in repet. rub. §. 39. numer. 1. Boer. decif. 260. incip. præſuppoſito numer. 20. Cardoſo in praxi iudicum & aduoc. verbo domicilium numer. 6.*

44 Amplia primo procedere in beneficio tenui, ratione cuius ſit beneficiatus ſubditus illius Epifcopi, in cuius epifcopatu extat, quia dict. cap. cum nullus, & alia huiusmodi, non explicant valorem & qualitatem beneficij, ſed ſimpliciter, ac generaliter loquuntur; tum quia multi Canones de beneficio verba facientes locum habent in beneficio etiam tenui, puta text. *Concil. Tridentin. in cap. 6. ſeſſ. 23. de reformat.*

45 Concedens tonſurato, vel poſſidenti beneficiū gaudere priuilegio clericali in ciuili ne dum, ſed in capitali etiam cauſa, qui intelligitur, ſi quodcumque quamuis exiguum poſſideat beneficiū, vt per *Nau. in tract. de bonis canon. cap. 21. numer. 11. Azor. inſtitut. moral. p. 1. lib. 10. cap. 3. verſ. ſecunda opinio. Nicol. Garcia de beneficij p. 1. cap. 6. numer. 37. & p. 2. cap. 2. numer. 3.* quib. fundamentis hanc ampliatur, tenent idem *Garcia d. p. 2. cap. 4. numer. 8. Henrig. in ſumm. lib. 10. cap. 22. §. 1. inſiſto commento lit. C. & cap. 17. in commento lit. Q. Campanill. d. cap. 8. numer. 12. & rub. 8. cap. 5. numer. 9.* Quamuis contrarium imo præſatum Epifcopum ratione beneficij tenuis ſacros Ordines conferre non poſſe teneant praxis noua epifcop. d. cap. 1. numer. 10. verſ. ratione beneficij, *Proſſer. de Auguſt. in addit. ad Quarantam in ſumma bullar. verbo Ordo. ſchol. in d. cap. 26. §. 3. in fine. Aloyſ. Ricci. in praxi fori eccleſiaſt. reſolut. 260.* quorum opinionem illo tantum caſu recipere, quando ſcilicet beneficiū eſſet tenuiſſimum, ratione præſumptæ fraudis, veluti inendente quatuor ducata in anno, vt exemplificat praxis epifcop. p. 1. verbo *beneficia*, §. 3. vel ad ſummum inendente ſeptem ducata ex ſuo de iuſt. lib. 11. q. 5. art. 3.

46 Secundo amplia etiamſi beneficiū reſidentia non requirat, nec in illo, aut diœceſi reſideat, ex generalitate dict. cap. cum nullus, quamuis enim ob beneficiū requirens reſidentiam acquirat beneficiatus domicilium in loco ubi illud poſſidet, prout reſoluunt *Innoc. in cap. ex ore, poſt numer. 2. verſ. item in caſibus, de priuileg. vbi Butr. numer. 10. Rebuff. in praxi beneficij tit. de diſpenſat. de non reſid. numer. 74. verſ. ad hæc clericus. Mafcard. concl. 534. numer. 5. Cardin. Tuſc. verbo domicilium concl. 596. a numer. 1. Farin. fragment. crimin. part. 1. litt. D. numer. 226.*

47 Quoad capiendos tamen Ordines domicilium contrahitur in loco beneficij, etiamſi reſidentiam non requirat, *Henrig. in ſumm. libr. 10. de ſacrament. Ordinis cap. 22. §. 1. praxis noua epifcop. dict. capit. 1. numer. 10. verſ. ſecundo. Campanill. dict. capit. 8. numer. 12.*

quamvis *Marc. Anton. Gemenf. in sua praxi cap. 48. numer. 3.* aliterat feruari in Curia Neapolit. ut aliquis non ordinetur absque dimissiois ratione beneficii simplicis, nam huiusmodi praxis non est iuri consona, si enim text. in dict. capit. cum nullus, eiusque conditor comprehendere tantum voluisset obtinentem beneficia cum residentia, non utique adiunxisset verba illa, de beneficio ecclesiastico: sed domicilij dumtaxat, & originis meminisset; quia sub domicilio complexus esset obtinentem beneficium, cum residentia, ut supra probauimus.

48 Tertio amplia in possidente praetimonium, qui inibi domicilium habere dicitur, ac proinde ab Episcopo loci, ubi est situm praetimonium, vel Ordines, vel dimissorias obtinere potest; ut resoluunt *Henriq. in summ. libr. 10. capit. 22. §. 1. in commento litter. H. Campanil. dict. capit. 8. numer. 19. vers. & qui Aloys. Ric. dict. praxi fori eccles. resolut. 258. in fine.*

49 Praetimonia enim inter ecclesiastica beneficia connumerantur, capit. fin. de concess. praebendae in 6. cum citatis a *Nicol. Garcia*, qui plures Doctores refert, de benef. part. 1. cap. 2. numer. 117.

50 Quarto amplia, ut procedat etiam si non habeat beneficium in titulum, sed in eodem, si est ad utilitatem commendatarij, maxime perpetuam, quia ista reputatur titulus canonicus, seu habet vim tituli, ut resoluunt *Nicol. Garcia part. 4. de benef. cap. 4. & in nostris terminis hoc fundamento ita tenet part. 2. capit. 4. numer. 16. ubi numer. 12. ampliat etiam, ut procedat resolutio supra posita, siue istud sit beneficium propter quod Ordinem recipit, siue non.*

51 Quinto amplia, ubi plura beneficia habet in diuersis diocesis, quia ab vno quoque illarum Antistite promoueri sine dubio potest, ita *Anchar. dict. cap. cum nullus num. 1. vers. circa secundum, Campanil. dict. cap. 8. numer. 14. explosa distinctione Felin. in cap. dilectus il. 2. numer. 3. de rescriptis, commendata a Bernard. in pract. cap. 10. sub numer. 1. & Regolin. dict. cap. 26. §. 3. vers. quarto loco habet.*

52 Aduertendum tamen est, quod Episcopus, in casus diocesis est beneficium, poterit ordinare, vel dare litteras dimissorias, etiam si beneficium esset subiectum alteri Episcopo quoad prouisionem, id est etiam si spectaret ad prouisionem alterius Episcopi, secus si etiam quoad iura episcopalia, ut per *Prosper. de Augustino in addit. Quarantam verbo Ordo, vers. circa secundum, Campanil. dict. cap. 8. numer. 15. Nicol. Garcia dict. part. 2. capit. 4. numer. 15.* Quamobrem si beneficium vnius diocesis vnium fuerit alteri, vel praebendae distinctae diocesis, non nisi Episcopo subesset, in cuius diocesi extaret beneficium, vel praebenda, cui annectitur, ita *Campanil. dict. numer. 15.*

54 Sexto amplia, ut non solum posset eum ordinare Episcopus beneficii, sed etiam cum eo dispensare in interstitiis, & etiam illegitimitate ad minores Ordines; nam cum ratione beneficii sit subditus illius quoad Ordines, est etiam subditus quoad omnia concernentia Ordines, & illis annexa, per l. 2. ff. de iurisdict. omnium iud. ita *Nicol. Garcia d. part. 2. cap. 4. numer. 14.*

55 Septimo amplia supradicta procedere habita beneficii possessione, itaut non sufficiat sola collatio, seu titulus, ad hoc, ut efficiatur de eius foro: ita *Nic. Gar. dict. p. 2. cap. 4. numer. 16. ubi numer. 17. resoluunt locum possessionem sine titulo iusto sufficere.*

56 Limitatur tamen ex causa pensionis, quia illius ratione nulli subicitur Praefuli, & promoueri ab eo non utique potest: ita *Aloys. Ric. in praxi fori eccles. de rescriptis 302. in 1. impress. & resolut. 261. in 2. impress. Regol. de potestate Episcopi cap. 26. §. 3. vers. excipitur tamen primo, Campanil. in diuersis iuris Canon. libr. 9. cap. 8. numer. 17. vers. ex causa.*

57 Secundo limita, si beneficium obtentum fuerit in fraudem, quia tunc non iuuat, quoad susceptionem Ordinum, ex glossa in cap. eos qui vers. figmento, in fine, de temp. ord. *Franch. in d. cap. cum nullus, prope numer. 4. praxi noua episcop. part. 1. cap. 1. Aloys. Ric. resolut. 262. quamvis dubitet Campanil. ubi supra numer. 17.*

58 Non modo seculares clerici, sed religiosi praeterea vetantur Ordines suscipere ab alio Antistite, quam ab Episcopo illius loci, cui a Superiori regulari deputati fuerunt, *Anchar. in cap. cum nullus numer. 3. ver. quarto de temp. ordin. in 6. ubi Franch. post numer. 5. Siluest. verbo Ordo 3. numer. 3. Miranda in manu. Pralat. quest. 38. art. 2. tom. 1. & quamvis text. in dict. cap. cum nullus §. religiosi, videatur per argumentum a contrario sensu probare, ut hoc procedat in religionis non exemptis, secus vero in exemptis; nihilominus in exemptis hoc verum esse dicit ibi gloss. & *Anchar. Franch. ac Gemin.**

59 Ipsi tamen licet dimissorias a propriis regularibus superioribus obtinuerint, ordinari debent ab Ordinario loci, in quo situm est monasterium, licet in eis non requirantur alij modi qualitate diocesis, ut ex Decreto sacrae Congreg. constat, & ordinatum fuit a Leone X. in Concilio Lateranensi in Bulla moderationis priuilegiorum religiosorum, refert *praxis noua episcop. part. 1. cap. 1. numer. 10. vers. quarto extende.*

60 Vbi etiam dicit ab hac obligatione exemptos esse Patres Societatis Iesu, quibus *Gregor. XIII.* indulget, ut a quocumque Antistite Catholico ordinari possint, refert *Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. quest. 18. art. 6.* & ita alij Regulares, ad quos praedicta exemptio non extenditur, promoueri debent ab Episcopo loci, ubi degunt, vel ab alio eius accedente consensu, *Henriq. libr. 10. cap. 13. §. 1. accedentibus etiam litteris dimissorias suorum regularium superiorum Mayol. de irregul. lib. 4. cap. 20. numer. 2. per text. in cap. nullus §. 8. distinct. iuxta modum & formam traditam a Clem. Papa VII. in sua ordinatione, quam refero, agendo de dimissoriis.*

61 Quamvis *Pius Quintus* Constitutione sua 37. incip. et si Mendicantium Ordo, decreuisset fratres huiusmodi etiam sacros Ordines a quolibet Antistite, gratiam & communionem Apostoli. Sedis habente, Ordinarij loci minime requisita licentia, in locis siue domibus fratrum huiusmodi, siue alibi, recipere posse: haec tamen Constitutio reuocata fuit per *Gregor. XIII.* felicis memoriae in sua Constitut. 15. incip. in tanta rerum, ubi dispositionem praefatae Bullae *Pij V.* reducit ad terminos iuris communis, ac *Concil. Trident.* quo attento hodie Regulares non possunt ab Episcopis ordinari etiam in suis domibus sine licentia diocesanorum, in quorum districtu eorum monasteria sunt sita, refert *Miranda in manu. Pralat. tom. 1. quest. 38. art. 3.*

62 An Episcopus valeat infra annum probationis ordinare nouitium alibi natu, si tamen in eius diocesi moretur, & probationem faciat? & licet videatur dicendum non posse, cum non sit religiosus, indeque exire valeat, ita quod iura loquentia de ingredientibus monasteria intelligantur cum effectu,

& ſequuta ſcilicet profeſſione, vt per text. in *auth. ingreſſi C. de ſacref. eccleſ. reſoluunt Gutier. Canon. lib. 2. capit. 1. à numer. 20. Peregr. var. libr. 6. numer. 69. Petr. Cened. pract. & Canon. quæſt. libr. 1. quæſt. 6. numer. 17. attamen Anchor. in capit. cum nullus numer. 4. de tempor. ordin. ibique Franch. in finalibus verbis affirmatiuam tuentur partem in hoc ſpecifico caſu, cum ſatisſit poſſe inibi perpetuo moram trahere, atque ideo de ipſo tanquam de perpetuo iudicari debeat, ſequitur Campan. rubrica 9. capit. 3. numer. 3.*

63 Non poſſunt igitur huiusmodi nouitij minoribus inſigniri Ordinibus ab Abbatibus ſuis, vt allegat. 3. numer. 8. diximus.

64 Difficultas inſurgit an Episcopus faciens Ordines in aliqua diœceſi de licentia diœceſani ordinare poſſit, non ſolum perſonas eidem Ordinario ſubiectas, verum etiam clericos, & fratres aliarum diœceſum legitimas licentias atque dimiſſorias portantes? Videtur dicendum quod ſic, prout reſoluunt Fr. Emman. in ſumm. part. ſecunda capit. 14. numer. 7. Miranda in manuali Prælatorum, tom. 1. quæſt. 38. art. 3. concl. unic. in fine, aſſerentes Concilij verba ſeſſ. 6. de reformat. capit. 5. in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantum, ad hunc ſenſum eſſe intelligenda, quod prædicti Episcopi ordinare non poſſunt eos, qui Episcopo diœceſano non ſunt ſubiecti, niſi etiam ipſi à ſuis propriis Ordinariis litteras dimiſſorias habeant legitimas ad recipiendos Ordines, illaſque repræſentent ante Episcopum Ordinarium.

65 Circa Ordinum ſuſceptionem magna ſunt à Summis Pontificibus priuilegia conceſſa ſacra Religionis Sancti Ioannis Hieroſolymitani, quæ cum ſtatutis prædictæ religionis accepi in hac Rom. Curia à Perilluſtri, & nobiliſſim. Domino meo Emmanuele Barboſa eiusdem ſacra religionis equite digniſſimo, ac Sancti Iacobi de Fonte commendatario meritiſſimo, & inter alia inueni *Pij 1. v. Bullam incip. circumſpecta, Dat. Romæ ſub die 24. Martij anni 1561. vbi ſequentib. verbis diſponitur. Nec non exemptionem, & liberationem prædictas, ita quod Magiſtri Baiuliuorum, Priorum, Præceptorum, & dicti Hoſpitalis Fratres Capellani, à quocumque Catholico Antiftite ſub Romanæ Sedis obedientia conſtituto, ſacros Ordines etiam extra tempora à iure ſtatuta, tribus diebus feſtiuis ſuſcipere, & in quibuſuis, tam ſecularium, quam Regularium Eccleſiis, abſque alicuius licentia, etiam altari portatili celebrare poſſint, quæ quidem *Pij 1. v. Bulla, ac aliorum prædeceſſorum Conſtitutiones, & priuilegia Militibus Sancti Ioannis Hieroſolymitani conceſſa, confirmata fuerunt per Pium Quintum, in ſua conſtitut. incip. Etſi cuncta, Dat. Romæ die 29. Nouembris anno 1568. & per Gregor. XIII. in ſua Conſtitut. quo magis, Dat. Romæ die 23. Martij 1580. ac per Sixtum v. in ſua Conſtitut. incip. Quanta Chriſtiane, Dat. Romæ die ultima Aprilis 1591. & per Clemen. VII. in ſua Conſtitut. incip. Paſtoralis, Dat. Romæ die 27. Iunij 1592. Quibus Conſtitutionibus plura in gratiam huius ſacra Religionis conceſſa inuenies, aliaque priuilegia ſibi à ſancta Sede Apoſtolica præſtituta in eius ſcemiis aſſeruantur.**

S V M M A R I V M.

1 Episcopus familiarem ſuum ordinare poteſt, ſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium quacumque fraude ceſſante ſtatim re ipſa illi conferat.

2 Familiarium nomine intelligi debent illi, qui vel patria poteſtati ſubiiciuntur, vel dominica, & expenſis Domini continuo aluntur, indeque commenſales dicuntur.

3 Familiaritas recte probari poteſt per libros tinelli. Et per fidem Archiclerici, ſeu Magiſtri domus, vel calculatoris numero quarto. Item per fidem quod ſit deſcriptus in rotulo familiarium numer. 5.

6 Familiaris ad effectum de quo in præſenti, dicitur qui cum Episcopo fuerit commoratus, & præſens ſeruierit, non tamen ſi abſens fuerit, eſſi ſumptibus Episcopi vixerit.

7 Mens ac ratio finalis Concilij Trident. fuit, vt cognſcerentur ab Episcopo ordinandi mores, dum per tale tempus ei inſeruiert, cum illoque intra domum commoratus, & præſens ſit.

8 Triennium in quo familiares ſunt commorandi cum Episcopo, ad effectum de quo in præſenti, ſufficit quoad inciperit antequam fuiſſet Episcopus.

9 Triennium huiusmodi debet eſſe continuum.

10 Episcopi verbis aſſerentis, quem eſſe familiarem, non creditur.

11 Episcopus ſtatim re ipſa familiari ſuo beneficium conferre debet, ſeu paulo poſt.

12 Familiares triennales Episcoporum poſſunt etiam ordinari ad titulum patrimonij pro neceſſitate, & commo-
ditate Eccleſiarum.

13 Episcopus ordinat familiarem ſuum ad titulum penſionis, ſi pro neceſſitate, vel utilitate ſuarum Eccleſiarum indicat ordinandum.

14 Episcopus diſpenſare non poteſt cum ſuo familiari alias non ſubdito ſuper illegitimitate, etiam ad minores Ordines, nec ſuper interſtitis.

15 Episcopus diſpenſare poteſt quoad interſtitia cum familiari iam ordinato, cui collatum fuiſſet ſtatim beneficium.

16 Episcopus in caſibus in quibus poteſt ordinare familiarem, poteſt & illi dimiſſorias concedere.

17 Episcopus titularis præterea cuiuslibet familiaritatis, aut commenſalatus ſua, aliquem abſque proprii Prælati expreſſo conſenſu, aut litteris dimiſſoriis, ordinare non poteſt.

18 Magiſter actorum Curia episcopalis, an poſſit vt familiaris ab Episcopo ordinari?

19 Cardinales præbyteri conſiram, ceteroſque minores Ordines conferunt ſuis familiaribus.

20 Familiaris quis dicatur.

EPISCOPVS FAMILIAREM
ſuum triennem quando
ordinare poſſit?

ALLEGATIO V.

1 Episcopus familiarem ſuum ordinare poteſt, ſi per triennium ſecum fuerit commoratus & beneficium quacumque fraude ceſſante ſtatim re ipſa illi conferat, ita diſponente Concil. Tridentin. ſeſſ. 23. reform. capit. 9. de cuius materia vide Nauar. conſil. 23. & conſil. 26. cum ſequentibus, ſub titul. de temporib. ordinat. Henric. in ſumm. libr. 10. capit. 12. §. 1.